

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefranțate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Iulie-Septembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asigurațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Iunie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie expeditura silită a sista, sau a întârșia cu expeditura foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în expedițiune se face prin lipirea unei fîșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 22 Iunie 1884

În lupta pentru existența noastră politică foarte de multe ori facem trista experiență, că mulți luptaci se folosesc de mijloace, cari momentan produc oare cari foloase pentru scopuri particulare, aceste foloase momentane însă produc atîta stricăciune, încât ori ce om cu inima la loc trebuie să se opună contra întrebunțărilor de astfel de mijloace. Scopurile particulare în cele mai multe cazuri se promovează în scoteala celor generali naționali. Aceasta se întemplă de multe ori fără intențiune vedită. Și dacă sînt stricăcioase ele când fără intențiune vedită produc stricăciune intereselor generali naționali, de o sută de ori sînt periculoase, când ele pe față vedit pronunță scopul, și pe sub mână, pe furis, sub presiunea autorității oficiului uneltesc contra acestor interese generali.

Este vorba de politică, și de politică fiind vorba, se susține, că aici nu mai este a se reflecta la morală. Ajungerea scopului este lucrul principal și devastarea cea mai desvîrșită este lex suprema. Mai mult, ni s'a pus în perspectivă strivirea noastră, pe ori ce cale, cu ori și ce mijloace, la ori și ce ocaziune prin toate organele posibile. În scurt din partea contrariă „bellum omnium” și cînt pentru noi „contra omnes”. Va se dîca fără nici o cruțare devastare. Sîntem cu toții spini și polomidă în ogrorul

național, să ne măcelărim unii pe alții, căci astfel curățim ogrorul, și dacă vom dispărea noi cei de acum, generațiunea viitoare învățînd din esemplul nostru, va începe d'acapo, și va continua în spiritul nostru.

Această teorie constituțională națională din teorie ce era ea până acum a fu pusă în aplicare, și astăzi din mila lui Dumnezeu ne putem provoca și la roade destul de mănoase.

Priveștițe nu tocmai idilică se prezentează înaintea ochilor nostri sufletesci. După teoria „bellum omnium contra omnes” primul mijloc este: care e mai tare să deie cu toate aparatele ce-i stau la dispoziție, și să deie acolo, unde scie, că se face stricăciune, sau cu ungurul vorbind: „A fejet, hogy ne sântuljon!” Priveștița e admirabilă, și dacă nu este poveste ceea ce ni se istorisesc despre imperatul Nero, că el a dat pe șapte locuri foc orașului Roma, spre a admira minunata priveștițe, ce i se înfățișa ochilor, satisfacția crudului împărat întru nimica nu era mai pe jos, ca cea a oamenilor noștri mai noi în cele politice cu privire la strivirea noastră pentru vederile noastre, sau pe românesce vorbind, pentru existența noastră în starea și la locul unde ne aflăm de presente.

„A fejet, hogy ne sântuljon” după șisa ungurului, sau pe românesce: toacă-l în vîrfurile capului, unde i-a pus mîmăsa unt. Și încă lovesce tu ca fu, mai bine șis frate, și și mai exact Ștăpân, lovesce tu ca să se prindă mai tare, și lumea vrînd nevrînd să capete curagiu.

Ciudată priveștițe, dară totodată și minunată priveștițe!

Spre a putea da fără leac de genă, trebuia titlu de drept. După profesarea de credință în timp de 18 ani și luptă energioasă purtată de multe ori cu violență chiar, principiile politice a le contrariilor mei sînt cel mai potrivit mijloc, ca sub scutul lor să făuresc arme — soiul și îndreptățirea lor nu împoartă, — și în numele acestor principii se lovesc după dragul inimei mele.

Așa vorbește lumea, și fiindcă lumea vorbește, noi ca fideli interpreți al sentimentului comun răspîndit de lume, răpiți de noianul valorilor, constatăm ceia ce dîce lumea.

Unicul scut ce ni-a mai ramas este biserica, și unica putere neatinsă de miasmele corupțiunii, alpierea credincioșilor cătră biserica. E vorba de „bellum omnium contra omnes”. Strategia cea mai nouă și totodată și cea mai modernă este: „lovesce păstorul și se vor risipi oile!” Acuma din două pre-

mise poți trage concluzie: Deci la goană copii. Și s'a făcut începutul. Lupta merge în două direcțiuni: loviri directe nemijlocit în capul bisericeii, și introducerea cu sistemă a corupțiunii în biserică, ca apoi să se poată dîce, eată cum stăm! **Eată cum am stat sub Șaguna, și eată unde am ajuns astăzi!**

Biserica din strada Cisnădiei a creșut că este consult și că a sosit timpul să iae la goană pe capul bisericeii, chemat la cărmă prin voința bisericeii și grația Maiestății Sale împăratului. Atacurile sînt directe și indirecte, și ele se repetesc și de și fără nici o rezervă, și fără scrupuli de conștiință. Lupta este dreaptă, căci după teoriile mai nouă canonice, arhierul și consistoriul sînt doi factori deosebiți în organismul bisericeii noastre, și dacă consistoriul șede în strada Cisnădiei, poate dechiara resboiu arhierului din strada Măcelarilor.

„Lupta e în turbare” după cum dîce „poetul” și un glas detunînd, se aude strigînd: Arme! Arme! Arme! căutați, Arme! Arme! Arme ne mai dați!

Și oamenii dau la arme. În locul prim se ivește protopopul Droc, urmează cei dela Seliște, Moldovan dela Sighișoara, și încă câți vor mai urma.

E minunată priveștița! Noi o vom admira mult și o vom urmări în toate evoluțiunile ei, căci este vorba de „Bellum omnium contra omnes.” Până acum dă numai o parte, ceialaltă privește și admiră nebunia oamenilor. Aceasta e fasa actuală a priveștiței, și noi aici ne oprim.

Revista politică.

Cholera, cel mai mare inimiz al vieții omenesci, de câteva zile în Sudul Franței fără încetare aruncă oameni în mormînt. Dar nu se mărginesc numai în cetățile Toulon și Marseille, ci după cele mai nouă vesti a ajuns și prin Italia și chiar și în monarhia noastră. Pentru aceea toate statele prin guvernarea sale și toate cetățile prin reprezentanțele lor, au luat toate măsurile necesare în contra cholerei.

Aceste măsuri privesc mai cu seamă desinfecțiunile lucrurilor importate din părțile bîntuite de molipsirea boalei înfiorătoare și anume: din Franța și de pe marea mediterană. Medicii și autoritățile publice și trebuie să se îngrigească de timpuriu, căci dacă ajunge odată nu se duce până ce nu duce cu sine sute de oameni, după cum aceasta a făcut-o în Egipt mai în anii trecuți. Noi de noi încă să ne îngrigim parte prin o viață regulată și curată, parte

FOIȚA.

„SATUL CU COMORILE.”

(Novelă localisată de Petra-Petrescu.)

(1 Urmare.)

7. Alecsandru ține școală.

„Irină, Irină, nu me supăra cu nemulțămirea ta și nu fi atît de obidată,” dîcea Alecsandru cătră nemîngăiată fată a morarului. „Ean privește! bîtrîni sînt stricați, ei nu se mai pot îndrepta. Cine scie, dacă prin o creștere bună a copiilor nu voin pute aduce eară în vașă satul nostru, atît de urgisit. Altă cale nu este. Adevărat că învățatoriul din sat este nebagat în samă și desprețuit, dar, cînt de tare s'a deșos Mîntuitoriul lunei, ca să îndrepte, să învețe și să ferească pe oameni! De am avè noi cărmuire înțeleaptă și cu suflet, care s'ar interesa de binele sătenilor mai mult ca de al lor, ar pune mai mult preț pe învățatoriul din sat.”

„Alecsandre, Alecsandre!” strigă Irina, „nu scii ce rău ai lucrat.” Dar nu i se spuse pentru ce.

Într'aceea, apropiîndu-se eara, Alecsandru începî cu școala. În ziua dintîi se puse și primii băieți la ușă. Cei ce aveau încălțăminte întinate trebuiau mai întai să și le curățe cu paie sau cu

răzăitoarea de fer făcută anume de Alecsandru pentru aceea ca să nu se mîngească podinile curate din școală. După aceea fie-căruia îi dă mîna prietinesce. Dacă vr'unul nu avea mîni curățele, îl trimetea în curte la fântână, ca să se spele. Dacă pîrul nu le era bine pieptenat îi trimetea pe acasă, să se pieptene. Ear pe cei curăți și bine pieptenați, zimbînd îi sîrută pe frunte.

Copii și copilele nu sciau ce însemnează asta — unora le era rușine, alții rideau, alții plîngeau. Așa ceva nu li se mai întemplase nici-odată.

A doua și a treia și Alecsandru primia băieții tot la ușă. Asta merse așa câteva zile, până ce toți școlarii veniră așa cum poftia el. După aceea îi primia în școală. Dacă se întempla să mai vină câte unul nepieptenat, ori cu încălțăminte întinate, câte o oară întreagă îl pune să stea în mijlocul școlii ca să fie de risul celorlalți, pe urmă îl trimetea acasă să se curețe.

În sat se supărau mulți pe Alecsandru, dar în școală nu-i puteau porunci. Aici trebuia să lase după cum vrea el. În câteva săptămîni, copii de școală, mic și mare, s'erac și avut, toți până într'unul erau foarte curăței cel puțin până se aflau la învățatoriul.

Dar Alecsandru nu se îndestula cu atîta. După ce se deprinse băieții câteva luni la rîndueală, își îndreptă luarea aminte asupra îmbrăcăminteii lor. Hainele dîcea el să nu fie murdare, pătate, să nu

fie cu praf și noroiu, chiar și dacă sînt vechi și rupte. Cea ce peste săptămîna era mai curățel nu numai în școală, dar și afară de școală, prin sat, și în biserică, acela era iubitul lui. Aceluia în săptămîna întai îi da un chip sau o coală de hîrtie albă, într'a doua alt semn de distingere, în sfîrșit o sîrutare înaintea tuturor. Cel sîrutat avea apoi dreptul a se plimba Dumineca cu învățatoriul sau dacă nîgea și era timpul urit, a petrece la el acasă și a se uita într'o carte mare cu chipuri din care învățatoriul scia să spună multe istorioare frumoase.

Alecsandru scia să și țină demnitatea și față de oameni mari; el nu batjocorea pe nimeni, dar nici nu se teme de nimeni, — nu era deci nici o mirare dacă toți copii simțeau o stimă față de el, și că în urmă îl iubeau mai tare chiar și decît pe părinții lor. Era o plăcere să-i vadă omul cu ce evlavie îl lingușiau toți, cînt de bucuroși alergau la el, cînt îl întelneau cum se siliau a-i ceti gîndul din față și cum un semn era de ajuns, ca să-i urmeze cu plăcere.

Pentru Bogățeni erau aceste un lucru neînțeles cu atîta mai vîrtos cu cînt acest învățatoriul nu folosia nici băta de alun, nici nuieua de mesteacăn. Cei fricoși își închipuiau tot felul de istorii. Băbele strigau în drum că nu este lucru curat. Ele stăruiau să nu se mai trimită copii la școală. Până acolo totuși n'a ajuns treaba.

prin rugăciuni îndreptate către bunul Dumnezeu, care din toate și de toate ne mântuiesc.

Cholera, care omoară numai pe aceia cari se ocupă cu ea adecă politica este cam distrasă. Mai multă de lucru statelor și guvernelor acestora atitudinea, ce se o ia fie-care față de conferența egipteană și interesele proprii asupra cărora se va decide în aceea conferență. Mai toate puterile interesate în cestiunea Egiptului a propus câte un proiect spre studiere și luare în considerare și cum s'ar putea rezolva de conferență treaba spre mulțămirea tuturor. Și nu e mirare, pentru că Egiptul este un punct însemnat pentru fie-care stat european. Anglia n'ar vrea să-și piardă supremația, drumul spre izvorul ei de viață spre Indii și răsplata multor sacrificii avute în campaniile purtate de vre-o câțiva ani. Franța n'ar voi să-și piardă prestigiul, influința și posibilitatea de estindere în Africa și comoditățile și avantajele ce le oferă canalul de Suez în drumul către provinciile ocupate în Asia; Germaniei nu-i vine la socoteală, ca cele două puteri vecine prin o rezolvire numai în folosul lor să devină mai puternice decât ea prin o asigurare și întărire în Africa și Asia și astfel să se ridice preste hegemonia ei europeană. Italiei nu-i cade bine ca tocmai la călcăiul ei să se tâbărăscă vecinii și astfel să se potignească în pasul de propășire; Turciei i lasă gura apă după pilaful cel gras și nu iar veni la socoteală să-i se ia tocmai de pe masă prin restrângerea supremației sale asupra Egiptului și prin scurtarea venitelor și apropierea dușmanilor semilunii de Stambul; Rusia morăscă, ca se nu se ia totul de alții și că se nu mai aibă unde-și pune ghiara. Așadar obiectul conferinței din Londra va fi o mâncare internațională și prin urmare fără nici un gust, care ear nu va plăcea nici la un diplomat sau trimis al puterilor. Pe lângă aceasta cestiune generală mai dă de lucru statelor unele trebi interne de mai puțină însemnătate. Așa în Franța congresul, în Germania Reichstagul s'a ocupat cu revisuirea și întocmirea unor proiecte de legi pentru prosperarea internă. În Austria e lupta electorală între nemți și cechi. Aici încă e lupta crâncenă ca și la noi. După rezultatul alegerilor, cechii sânt învingătorii. Spiritul federalistic tot mai tare crește în Austria și nu rămâne fără influință nici Ungaria după cum s'a putut observa în ascuns în decursul luptelor electorale.

Mai mare încordare se vede prin statele mai mici, cari se află în perioada desvoltării. Dar nu e mirare pentru că prin multe fase și multe restricții trebuie să treacă până se consolidează. Preste astfel de greutăți n'au trecut nici România, care încă nu și-a terminat opera sa, încât se nu fie agitată mai de o cestiune mai de alta. Acum la ordinea zilei este apanagiul, care nelinșcesce atât guvernul cât și poporul. Pe lângă aceasta mai există în România agitațiunile studenților universitari contra guvernului, cari agitațiuni iau estindere tot mai mare și produc serioase ingrigiri.

În Sârbia se desbate cestiunea israeliților conform tractatului din Berlin.

Bărbații cari se interesează de înflorirea poporului sârb își exprimă temerile și pretind multe restricțiuni față de drepturile ce au să le dea seminției lui Avram. Aceasta o fac ei nu fără motiv. Unde se bucură israeliții de toate drepturile, acolo nu merg treburi bine. Pentru că ei prin purtarea lor prin in-

șelăciunile lor sărăcesc poporul și sărăcind poporul sărăcesc și statul: apoi prin bogățiile lor fac corupțiunile cele mai mari în toate părțile, cari aduc după sine demoralisări, nedreptăți și alte multe rele cari slăbesc și împedecă ori ce progres.

În Croația starcevicianii continuă cu curagiu drumul lor, pe când partida guvernamentală caută să rezolve agendele dietei croate spre mulțămirea vecinilor și în parte a croaților și se silește a stabili ordinea ca nu cumva să vină preste mica provincie încurcături și pericle serioase.

În cestiunea conflictului din Norvegia cetim în Telegraful din București:

Confictul constituțional din Norvegia, care a atras atât de mult atențiunea Europei, s'a închis zilele acestea. Resultatul e îmbucurătoriu pentru toți liberalii din lume, îmbucurătoriu asemenea și pentru principiul monarhic. Din acest punct de vedere vom rezuma aci un articol din „Neue freie Presse“ privitoriu la această afacere și desnodământul ei.

Se scie că, nu de mult cabinetul Selmer a fost condamnat de tribunalul regatului, ca călcătoriu al constituțiunei. Cu aceasta însă nu se făcuse nimic; un cabinet se duce, altul pută să vie, și mai reacționariu decât predecesorul seu. Temerea era cu atât mai mare, cu cât regele, deși semnase sentințele fostilor sei consilieri dădea a înțelege cercurilor sale intime că nu e învins.

Regele se aștepta însă la un lucru imposibil: acela că majoritatea Stortingului va ceda, mulțumită cu victoria câștigată; el își alege chiar un minister reacționariu sub președința lui Schweigaart dar Norvegianii nu cedară; ei fură ostili cabinetului, și lupta era să reincepă, când ministerul se retrase. Regele fu nevoit să înțeleagă că trebuia să asculte națiunea, dacă nu voia să provoace războiul civil și deslăpirea Norvegiei de Svedia. Atunci capul statului se adresă profesorului Broch; acesta începă negocierile și constituî un cabinet în care intrau și doi radicali. Dar nici regele, nici Stortingul nu erau mulțumiți. Negocierilor profesorului Broch se datoresce însă că ghița s'a rupt între tron și țeară. Președintele Sverdrup fu însărcinat de rege să alcătuească cabinetul, și acesta își împlini misiunea spre mulțămirea tuturor.

Prin aceasta, victoria radicalilor a fost consacrată. Regele a capitulat, primind cererile Stortingului. De aci înainte consilierii de stat vor lua parte la desbaterile adunării; societățile pentru apărarea poporului vor căpăta susținere din partea statului; doi membri ai camerei vor face parte din administrațiunea centrală a căilor ferate; ministeriul în sfârșit, va fi totdeauna parlamentar.

Din partea sa, Stortingul a cedat asupra dreptului de veto al regelui: el nu mai insistă ca tronul să renunțe solemn la acest drept. Această concesiune, care n'are nici o însemnătate pe cât timp radicalii sânt la putere, se poate întoarce însă în contra lor când vor cădea; în ce ne privește, nu înțelegem pentru ce radicalii au cedat asupra acestui punct, de vreme ce situațiunea le permitea să reziste încă mai multă vreme.

Dar, și așa cum s'a făcut, schimbarea e destul de însemnată din punctul de vedere constituțional; și ea nu însemnează o înfringere a regelui, cum susțin reacționarii, căci a se supune vocii poporului nu e o rușine.

Acestea și alte cărțiri ajunse în stârșit la urechile preotului, cum și la ale inspectorului scolar din oraș. Și fiindcă în faptă nimeni nu scia și nu înțelegea ce se întâmplă în școală, se rândui o comisie de cercetare. Asta se compunea din doi domni dela oraș și din preotul satului. Tustrei acestia intrară într-o dimineață pe neașteptate în școală, înainte de a se începe lecțiile. După ce spuseră învățătorului, de ce au venit, cerură ca în fața lor să urmeze cu băieții așa, cum face când se află numai el singur cu dânsii.

Băieții veneau unul câte unul. Își era drag de ei, să-i vezi, cum veneau de linșciți și cât sânt de curăței. Care cum intra, se ducea mai întâiu la învățătoriu, îi sărută mâna, după aceea se îndreptă în tăcere la locul seu, unde șoptiau între sine voioși și priviau asupra streinilor. De toți erau cincideci și cinci de copii. Băieții se așezau de o parte, copilele de alta.

După-ce se adunară cu toții, învățătoriu începă cu vers înalt: „Iubiți copilași! înainte de toate să ne plecăm genunchii înaintea lui Ddieu, părintelui nostru, care e în tot locul de față și se ne rugăm lui cu supunere.“ Dicând Alecsandru acestea, toți cei cincideci și cinci de băieți își încrucișară mâinile și ingenunchiară privind la pământ în tăcere. . . . a ingenunchiat și învățătoriu. Domnii din comisia vedând că toți se umilesc înaintea a tot-puternicului Ddieu, urmară și ei pilda băieților. După acea-

Radicalii din partea lor au fost moderați ei au luat în minister trei bărbați cu vederi moderate și bine vedeți de rege; apoi au desemnat Stockholmul ca reședință pentru trei din consilierii de stat norvegiani, ceea ce se consideră ca o atențiune deosebită.

Esamenul de muzică dela asilul Elena Doamna.

Direcțiunea asilului Elena Doamna ne-a invitat, dice „Romanul“, Duminica trecută la esamenul anual de muzica vocală și instrumentală, care s'a ținut în sala cea de concert dela catul întâiu.

La oarele 2 punct, M. S. Regina, însoțită de d-șoara Romalo, a luat loc pe jețul care i se pregătise, și îndată concertul a început.

Programul era lung dar variat.

Nr. I era ocupat de chor, care, dirigeat de dl Cohen, a cântat întâiu un cânt patriotic, compus de profesore, apoi o *Messe à deux voix* de Gounod. N'avem nici o observațiune specială a face asupra acestor două bucăți, care au fost foarte bine esecutate, cu toate că emoțiunea primului moment lăcea să cam tremure vocile. Să notăm dar că chorurile asilului merg progresând din ce în ce și că, departe de a șovăi când nu sânt susținute de acompaniament, nu lasă nici măcar să cadă vocea de un semiton, atunci când muzica e scrisă pentru voci singure, adecă când acordurile instrumentelor nu vin în ajutorul cântătorului pentru a-i susține sau corecta o notă.

După aceste două choruri, d-șoara E Stegărescu, elevă de clasa V-a normală, a cântat, cu reprisă de chor, un *Salutaris* de D. Cohen. Muzica era bine adaptată vocii tinerei cântătoare, care deși are un volum de voce suficient și un registru destul de întins, este încă prea jună și prea inesperimentată pentruca să o putem alătura cu cunoștințele noastre deja vechi, d-șoarele Hristodor și Niculescu și să putem dice altceva decât că dintre viitoarele privighetoare pe care ni le promite Asilul, d-sa va fi fără contest cea mai încântătoare.

D-șoarei E Stegărescu a succedat d-șoara A. Bonis, elevă de clasa a IV-a normală, cântându-ne cu o voce pură dar încă nu destul formată, aria de Händel: *Lascia chio pianga*.

Apoi d-șoara P. Boșorean, contralto puternică dar (să-mi erte cuvântul) incultă și nu destul de credincioasă în vocea d-sale, ne-a cântat aria *Il faut partir* din *La fille du Requiment* de Donizetti. Să facă solfegii multe, să își mlădieze vocea, și cred că toți ar fi de părerea mea dacă-i-ași promite un succes pentru anul viitoriu.

Pentru a ne odichni puțin de muzica vocală, d-șoara U. Eustațiu, din clasa V-a normală, a esecutat la piano *Sonata pathetică* (op. 13) de Bethoven. Multă iscusință, prea multă chiar ar trebui să dic, căci înainte de toate claritatea fiind principala calitate a unui pianist, d-șoara Eustațiu s'a înșelat sacrificând oare cum claritatea iscusinței.

Am reîntrat în muzica vocală prin aria *Bel raggio lusignier* din *Semiramida*, cântată cu o adevărată măiestrie de d-șoara F. Niculescu, cu reprise de chor. Nu mai avem nimic de dis despre juna soprano, care de mult deja a cucerit simpația și aplausele publicului bucurăseap, la concertele dela Ateneu și dela Teatrul Național. Dacă nu ne ar-

Curățenia inimei e sănătatea sufletului, curățenia trupului e sănătatea lui. Dobitoacele se pot tăvăli în tină, dar omul cu chipul lui Dumnezeu curat se se ridice spre ceriul senin. Începutul creșterii copiilor se fie a stărni în ei consciința, că sânt oameni, adecă ființe mai pre sus de animale. Atunci poți face din ei ce vrei, pentru că sânt mlădioși. Din animale nu poți face nimic. Învățătoriu care cu serioșitate și iubire nu e în stare să facă pe copii să-i urmeze, acela nu și pricepe chemarea. Unul ca acela ar fi vrednic, ca bēțul, cu care vrea să învețe băieții ca pe nisce câni sau alte animale fără minte, — bēțul acela se se mēsure pe spațele lui.

8. Ce se întâmplă în școală mai departe.

Prin sat era mare șgomot. Se vorbea, că Alecsandru strică băieții, că bagă în ei lege nouă și că nu învață nimic dela el. Pentru că îi prindea pe toți mirarea cum trăgeau acum copii pe fie-care și se meargă la școală, pe când de comun nu se prea obișnuiau a cerceta bucuroș școala. Asta era un lucru contra firei. Pe lângă aceea în școală era tăcere, ca în biserică, pe când oamenii din bētrâni au pomenit, că în școală se fie o larmă și un alaiu, de resuna satul. Astăzi chiar în oarele de cântări se aude numai un murmăit ca de albine. Mai departe la rugăciuni se fac înnoiri supărătoare și copii se deprind la vrăjitorii.

sta învățătoriu cetii o rugăciune frumoasă și pătrunătoare dintr-o carte, care era pe scaun dinaintea lui. Asta era atât de înțeleș, în cât o putea cuprinde chiar și micuțul cel de șase ani. Aceasta pētrunse inima unuia din streini, încât îi umplură ochii de lacrimi.

Acum se ridică cu toții. Scolarii cei mai vechi își îndreptă ochii spre o tablă neagră pe care erau scrise note, cu cuvinte, și cântă în două voci o frumoasă rugăciune de dimineață. Cei mai mici încă bombănaui cântarea încet pentru sine. După aceasta scolarii cei mai buni cetesc dintr-o carte pe schimbate o poeziă evlavioasă; dar fiecare șir se repeta cu voce mai slabă de către toți scolarii. Cartea se închide. Copii repeșesc mai întâiu cu toții poesia de rost, pe urmă și singuraticii, pe cari îi strigă învățătoriu.

Pe păretele din fața copiilor erau atērnate patru table negre, pe cari se vedeau scrise parte litere, parte silabe, parte rēnduri întregi. Copii împărțiți după scaune în patru părți și îndreptă acum privirea la câte una din table. Toți scriau sau desemnau cu creionul pe tăblițele de piatră, ce aveau în mână, scrisoarea de muștră. Alecsandru mergea dela copil la copil, pe unul îl lauda, pe alul îl înveța, la al treilea îi areta cum să țină creionul mai bine, și altele.

După un ceas, copii se împart în alte patru grupe și în loc de un învățătoriu, se vedeau patru.

fi teamă să fim tacași de măgulitori, am țice chiar că d-șoara Niculescu a făcut noi și însemnate progrese și că eri a fost superioară la tot ce ne așteptam.

Pentru a nu da timp succesului să se răcească, D-șoara Hristodor a cântat aria *Tacea la notte placida* din *Trovatore*, cu puternica sa voce. Aci asemenea n'avem nimic de țis. Sântem siliți să admirăm pe d-șoara Hristodor ca pe d-șoara Niculescu, și să recunoaștem că d. profesora a obținut tot ce se putea cere dela aceste două eleve.

Partea întâi s'a terminat prin duo din *Lalla Roukh* actul II, cântat de domnișoarele Stegărescu și Boșoreanu despre care am avut ocașunea să vorbim mai sus.

Partea doua a început prin chorul *La cigale et la Fourmi* de Gounod. Acest chor a obținut succesul concertului, nu numai din cauza frumseții lui, dar și din cauza siguranței cu care a fost cântat. În adevăr, acest chor e scris pentru voci singure, și o dată nota începătoare dată cântătorului, n'are alt ajutor decât urechile sa musicală și justețea vocii sale. Publicul a fost încântat, și M. S. Regina dând semnalul aplauselor, a bine-voit a bisa.

Apoi, d-șoara Hristodor și Niculescu au cântat duo din actul II din „Semiramida,” între Semiramida și Arsace: „*Ebben! a te ferisci...*”

D-șoara Stegărescu, pe care deja am audiat-o ne a cântat pe urmă, cu multă grație și gingașă aria „*Nous marchions cete nuit égarés dans les bois*” din „Paul și Virginia” de V. Massé.

Aici ne aștepta o noutate; d. M. Cohen ne-a făcut să audim un terțet din opera dsale „Don Diego”.

Dl D. Rașianu, tenor dela Teatrul Național și Cairetti, bariton absolvent al Conservatorului din București, au bine-voit să aducă grațiosul dlor concurs concertului dat de asilul Elena Doamna. Rolul de „Paula” a fost ținut cu tot talentul ce reclamă de d-șoara Hristodor.

Credem că nu vom trece privilegiile noastre de cronicar spunând impresiunea noastră personală și poate chiar aceea a publicului presente. Impresiunea noastră dar a fost bună și ni s'a părut că acest terțet dacă nu opera întregă, pe care nu o cunoaștem, este chemat la un succes sigur și din cele mai măgulitoare pentru autor.

Esecuțiunea a fost bună, cu toate că puțină desordine s'a strecurat în partea din urmă. D. Cairetti a cântat cu mare putere și cu mult adevăr apostrofa: „*Don Diego de Guzman, vous en avez menti!*” D. Rașianu, deși puțin indispus, a ținut cu talent partea dsale. Cât pentru d-șoara Hristodor, cu o grație, cu o delicată pudoare bine apropiat circumstanței, a desemnat frasa: „*Protéges-moi mon ami, mon epoux!*”

Un intermeț de piano, ținut de d-ra A. Zitti din clasa V normală, care a executat cu o viteză și o ușurință remarcabilă, opul 62 de Weber „*Rondo brillant*” ne-a permis să așteptăm quartetul din *Rigoletto* cântat de d-șoarele F. Niculescu și E. Hristodor și de d-nii Rașianu și Cairetti. Contra așteptărilor generale, execuțiunea a fost mai bună de cât a bucății din *Don Diego*, poate fiind că muzica din *Rigoletto* e mai cunoscută și poate chiar mai ușoară.

În fine concertul s'a terminat prin „*Marche Guerriere*” de Danhausen, cântat de chor, cu precisiunea obicinuită.

Între persoanele invitate am recunoscut pe d-nele Zoe Sturdza, Radu Mihai, Beldiman, pe d-șoara Ba-

lăceanu, pe d-nii Gr. Cantacuzino, A. Ventura, etc. și din partea presei, pe Buckingham și pe D. Slavici. D. generare Davila, reținut în casă de cruda și lungă dsale boală, n'a putut, în regretul tuturor să asiste la examen, vreau să țic la triumful celor pe care d-sea le numește „tetele sale.”

La oarele patru punct esamenul era terminat și am plecat încântați.

Varietăți.

* (Convocare). Domnii membri ai subreuniunii învățătorilor români gr. or. din tractul Cămpeni precum și toți preoții și binevoitorii, se invită a lua parte la adunarea generală ordinară ce se va ținea în 30 Iunie st. v. a. e. la oarele 8 a. m. în localul scoalei gr. or. din opidul Cămpeni.

Programa.

1. Raportul biroului asupra activității sale.
2. Raportul cassariului.
3. Raportul bibliotecariului.
4. Prelegeri de probă din „Geografie și Istorie”.
5. Pertractarea condicelor scolare.
6. Staverirea bugetului pro 1884/5.
7. Propuneri.
8. Încassarea tacselor dela membri.

Cămpeni în 18 Iunie 1884 st. v.

Ioan Motora,
v. președinte.

Andrei Candrea,
secretariu.

* (Postal). Cu 6 Iuliu începând pe calea ferată dintre Piski și Petroșeni epistolele dela oficiile de postă se vor espeda prin organele dela calea ferată. Prin aceasta se schimbă mersul poștei între Grădiștea, Hațeg, Vulcan și Petroșeni. Din Grădiștea pleacă dimineața la oarele 5. 30. și se întoarce din Hațeg la oarele 10. înainte de ameași. Plecarea din Vulcani rămâne tot cea vechiă, din Petroșeni însă se va reîntoarce la oarele 11 înainte de ameași.

* (Sciri locale). Alaltăeri s'a ales de primar al Sibiului căpitanul de poliție de până acuma *Hochmeister*, și în locul densusului căpitan de poliție senatorul dela sedria orfanală, *Drotloff*.

* (Cas de moarte). Părintele Ieromonach **German Bogdan**, mai nainte capelan arhiepiscopesc, spiritual și inspector seminarial, acum la urmă administrator parochial în Zizin lângă Brașov, după o scire privată, ce ni se comunică, a încetat din viață Vineri la 15 (mai în aceeași țic cu metropolitul Andrei, pe care în sensul testamentului densusul l'a înmormântat), și s'a înmormântat Duminică la 17 Iunie. — Fie țerina ușoară și memoria binecuvântată!

* (Studentii relegați). După cum cetim în țiarele patriotice la gimnasiul romano-catolic din Lugoș s'au eliminat 4 studenți români. I. Lupulescu, Stefan Lipovan, Iosif Popoviciu și Victor Vlad sub cuvântul, că contra ordiunilor mai înalte, au înfiuțat o societate vrămașă ungurilor.

Nu cumva cea societate a fost societate pentru maghiarisare?

* (Kleeberg și Marlin). Ucigașii familiei *Friedenwanger Kleeberg* și *Marlin* au făcut încercări să fugă din țemniță, și au trebuit puși în feară. Nu mai de n'ar fugi cu feară cu tot.

* (Mulțamită publica). Subscriși în numele eforiei scoalei centrale rom. gr. or. din Sânt-

Pentru că cei ce sciau mai bine ceti, aședau pe table litere, cuvinte ori țiciri întregi, după cum credea învățătorul. Literele erau țiate din hârtie groasă, una câte una și se puteau mișca. Învățătorul se uita apoi, dacă se afia totul bine aședat, și fie-care din micii dascălași îngrijea ca copii din boțelul (grupa) lui să cetească cu voce mai lină literele, silabele, cuvintele și țicirile aședate. Nici unii nu zădărniceau pe cei lalți. Ochii și urechile lui Alecsandru erau pretutindinea și încet ajuta acum în dreapta, acūși în stânga.

După un alt ceas, alte grupe, și în locul literelor se vedeau numeri, esemple din socoteala cu alții învățători și învățorese. Unii ceteau numerii alții adăogau, unii earăși subtegeau alții deprindeau: „odată unul” și altele. Cei ce sciau socoti mai bine căpăta teme în scris și lucrau singuri. La sfârșit își spuneau fiecare rezultatul. Învățătorul se uită pe tablize și spunea îndată dacă e bine ori rău.

Vrednică de admirat era țacerea, rânduiala și dorul fie căruia de învățatură. Așa ceva nu vėduse inspectorul de scoală și preotul în toată viața lor.

Petrecând înainte de ameași astfel, copii se duseră acasă, dar mai nainte și luară țiaua bună dela învățătorul și dela domnii cei streini. Eșiți odată afară, se începu un ris și o veselie de gândeai, că nu mai sânt băeții cei țacūți din scoală.

După ameași scolarii cară se vedeau dinaintea tablelor celor negre desemnând figuri alcătuite de

linii drepte și strâmbă, unii chiar și chipuri de animale. Sfirșind cu acestea cei mai buni ceteau dintr'o carte istorioare glumete și pline de învățaturi. Să fi vėdūt cineva numai bucuria băeților pentru tot ce ceteau și auțiau. După așa porunci învățătorul, că cei ce scriu mai bine până mâne să aducă scrisă toată istoria așa, cum au auțit'o, dar fără greșeli. Pe urmă lăudă în fața tuturor pe cei ce s'au purtat în țiaua asta mai bine spunėndu-i și cu numele. Și fiind-că aceștia erau șese la număr, mai stete cu toți băeți încă un ceas întreg și le povestii fel de fel de lucruri frumoase. Între altele, le istorisi o întâmplare înfricoșată despre un om, pe care în mijlocul iernii îl apucă somnul pe uliță și îngheț, în cât a doua țic îl găsiră mai mort. Nesce țerani nepricepuți îl duseră îndată într'o casă caldă, ca să se desghețe. Venind însă un medic numai de cât desbracă mortul și-l îngropă în zăpadă, în cât numai nasul îi rămase afară, ba după aceea îl puse chiar în apă rece, de se prinse ghiăț subțire în jurul membrelor. Pe urmă învălindu-l în pândături reci, îl duse într'o chilie caldă și-l frecă bine cu o pândetură, până când începu mortul a se țrađi. Învățătorul spuse cum s'au putut întâmpla acestea toate.

Așa se termină țiaua de scoală.

(Va urma)

Petru, protopresbiteratul Hațegului și țen de cea mai sântă detorință a esprima mulțamita sa față de reverendisimul D. protopresbiter Ioan Raț, Îlustritatea Sa D. Baron Nopcea Alexandru, Dl Ioan Cornea notar cerc. în Sânta Maria și dl învățător din Hațeg Samzean, cari, asistând la esamenul elevilor nostri, ținut în 10 I. e. au făcut o deosebită bucurie micelor noastre mlădițe prin distribuirea unei sume de bani, cărți corespunțitoare și alte re-cuisite scolare după terminarea esamenului. Micele mlădițe cu mare reverință și vor aduce aminte la toată ocașunea de binefăcătorii lor.

Fie ca atari fapte marinimoase să și afle mulți imitatori!

Sânt-Petru, 18 Iunie 1884.

Pavel Erdebeni, George Reitescu,
paroch gr. or. și pres. al Eforiei. învățătoriu dirigit și se-cretariu al Eforiei.

* (De ale timpului). Timpul din ploios ce era începe a se mai îndrepta. Era și timpul de îndreptare, căci bieții economi dorind doriau să mai vadă rațele Sfintului soare. La noi de două țile ceriul s'a înseninat și sperăm că vom ave țile frumoase.

* (O cântăreață română) descoperită și aprețuită de maghiari. — Domnișoara *Anna C. Pop* nepoata și fiica adoptivă a rvsd. domn Vasiliu Pop, canonic în Gherla, — urmând invitațiunei ce i-s'a făcut din partea societății filarmonice maghiare din Deș, — au cântat în seara țilei de 29 Iunie pe bina teatrului din Deș. — Numerosul public, între cari mulți a venit din depărtare, anume numai pentru de a auđi o cântăreață română, au fost foarte plăcut surprins de versul puternic și melodios și de cântecul pătrunțtoriu la inime a tinerei cântărețe române, și nu au întârziat a-și da espre-siune viuă acestei plăceri prin numeroase și frenetice aplause, bravuri și vivate și prin un prea frumos buchet oferit din partea societății însăși. — Cântăreața noastră care-și propusese a cânta numai două bucăți, în urma neîntreptelor cereri a auditoriului, au fost silită a cânta opt bucăți și unele din ele chiar ale și repeti câte de două ori. — Gratulăm d-șoarei *Anna Pop* pentru strălucitul succes ce a raportat cu această ocașune, — succes prin care a dovedit și streinilor cât poate talentul unei romance și pe terenul acesta până acum atât de puțin cultivat la noi.

* (Societate nouă și Diariu nou). În țiaua de 26 Maiu, 1884, s'a stabilit în București o societate ce poartă numele de „*Vitorul Român*”. Această societate are și un organ de publicitate „*Opinca*.”

* (Despre starea mintală a... medicilor alienisti din Paris) serie următoarele „*Gazeta generală de medicină*” din Viena.

Tot Parisul vorbesce astăzi de opera d-lui Henry Archbold Stewart, redactor al țiarului „*Massachusetts advertiser*” asupra monomaniei medicilor alienisti din Paris. Autorul adecă susține că acestia, în urma contactului lor continuu cu nebunii sânt deja posedați de o monomanie foarte curioasă, din care cauză ei consideră drept nebuni chiar pe ne-sce oameni intelectualmente deplin sėnătoși. Dacă Mr. Stewart a fost în adevăr eroul odiseei extraordinare ce o raportează în cartea sa, apoi trebuie să aibă cel puțin o mare închinare către escentricitate — această calitate proprie într'un grad așa de înalt rasei anglo saxone. El a observat că la fie ce proces criminal se găsea câte un avocat, care se pledeze starea de alienațiune mintală a clientului, și că totdeauna se afla și un medic care se sprigine această pledoarie. Atunci a vrut să și facă însuși o idee despre starea mintală a acestor medici. Spre acest scop se lasă a fi arestat de un sergent de oraș, căruia îi povestii că este imperatul Napoleon și că se va cununa în curând cu regina Victoria, adus la poliție, fu esaminat de un medic, care-l declară de un nebun și-l trimise la spitalul St.-Anne. Aci fu internat în secțiunea grandomanilor și vizitat des de trei medici alienisti, pe cari îi și numește. Mr. Stewart afirmă că a stat patru luni în spitalul St. Anne, de unde fu liberat apoi ca vindecat. Șapte septămăni mai târziu americanul nostru e arestat într'o cafenea din strada Lafayette, unde sârise pe o masă și intonase cu estasiu nesce melodii religioase. Dus la poliție, medicul de serviciu îl recunoașce numai de cât ca fiind în prada unui al doilea acces de delir, care țicea el, nu putea lipsi de a se manifesta, și-l trimite la spitalul Bicêtre în secția bolnavilor de monomanie religioasă, care este consecința ordinară a grandomaniei. Medicii acestui institut confirmă și ei starea lui de demență. În cele din urmă îl credură vindecat și-l liberară; dar el, cinci luni mai târziu, ear se lasă a fi arestat și dus de astădată la Charenton. Nici aci nu recunoașce nici un doctor, disimularea. — Dacă toată povestirea asta nu e invenția vre-unui american escentric, înțelegeți prea bine că alienistii parisiani atât de crud mistificați, sau cum am țice pe romănesce

trași pe sfoară, sînt grozav de necăjiți și că toată lumea ride cu hohot, cetind numele și titlurile complete ale acestor medici sub tecstele autentice ale certificatelor liberate de ei. „Tel.“

* (O dramă îngrozitoare). — Într'o colibă de pescari, între Nitza și Villefranche, s'a întîmplat o dramă îngrozitoare.

Numiții Ange Baffi și Domenico prinseseră cătră oarele 9 seara un pește foarte mare (rechin 2 metri și 50 cm. până la 3 metri.) Monstrul fusese rănit în pînțele, unde avea o rană mare din care curgea sîngele șiroaic. După ce fu debarcat, fu tîrît în coliba pescarilor și pus într'un colț așteptînd să fie dus în triumf la Nitza.

Cătră oarele 2 dimineața, pescarii fură deșteptați d'un sgomot infernal. Un căne de pață scoate urlete inspăimîntătoare, și doi copilași, din cari unul în leagăn, lângă care se află culcată mama lui, țipa împreună cu cănele. Baffi și Domenico aprinseră îndată lampa. Un spectacol îngrozitor se înfățișa vederii lor.

Monstrul, a cărui rană din nenorocire nu era mortală, eșise din letargie, și apucase pe căne în gură sfișindu-l în două. Mama, nebună de disperare, se aruncase nainte copiilor, dar piciorul seu cel stîng fu asemene apucat de monstru și rupt d'asupra genunchiului.

Baffi luă o lance și lovi monstrul în ochiul drept. Pentru culmea nenorocirii, se resturnă lampa, și începu între ei o luptă foarte mare în întunec. Pescarii se grămădiră la ușa de la intrare, dar nu găsia cheia și nu putea să easă

Atunci, un vecin, dl Michelsi, căpitan de marină, atras de scomot, se urcă d'asupra ușii primii copii în brațe, în urmă, spărgînd ușa, veni în ajutorul pescarilor. Unul din ei ținea pe rechin în respect cu ajutorul unei mese ale carei picioare era cu totul sfărîmate.

În fine, când ușa fu deschisă, monstrul năvăli afară și căuta să fugă spre țerm. Nu putu fi oprit de cît scoțîndu-i și celalalt ochiu.

Mama, unul din copii, femeia Baffi tură foarte greu răniți.

O amputațiune făcută îndată de doctorul Gravielli a isbit foarte bine. Este o speranță că poate să fie scăpată. Acest rechin este dintre cei mai îngrozitori. De două sau trei luni era foarte mult urmărit de pescari. „Rom.“

* (O expediție svedeză). Expediția trimisă în Spitzberg în timpul verei trecute, cu chel-tuiala Academiei de științe din Svedia, a ajuns la rezultate interesante din punctul de vedere geografic și geologic al insulei. Baronul Geer, și Doctorul Nathorst; cari conduceau expedițiunea, au studiat configurarea fiordurilor și a văilor din sudul insulei, și adăncimile mărilor în giurul Spitzbergului și a Scandinaviei. După observațiunile lor, fiordurile și văile strimte ale insulei n'au fost formate de o ridicare a scoarței pămîntesci sau de acțiunea apei, ci prin acțiunea ghețarilor. După doctorul Nathorst, clima Spitzbergului era cu mult mai blîndă odinioară de cît astăzi. Acest fapt vine în sprijinul hipotezei, care susține că insula și peninsula scandinavă fusese legate împreună într'o epocă anumită. Brațul oriental al gulfstreamului care curge în momentul de față în spre capul Nord, trebuia pe atunci să ia o direcțiune mai septentrională și apele sale dădeau a temperatură mai blîndă regiunilor astăzi pustii ale oceanului Arctic.

* (Bibliografic Anul XVIII 1 Iunie 1884 nr. 3 din: „Convorbiri Literare“ au apărut cu următorul cuprins:

„Correspondența domnului Ion Ghica cu Domnul Vasilie Alexandri (XVII). „Fântâna Blandusiei“ comedie în 3 acte și în versuri de V. Alexandri „Despre moneta de argint Accé“ de A. Papadopolul Calimach. „Hatmanul Baltag“ operă bufă în trei acte și cinci tablouri de I. C. Negruzzi și I. L. Caragli (actul II). „Lumile celelalte de Flammarión, trad. de I. Alecsandri. „La aniversarea mea“ 22 Maiu 1884 poezie de G. Sion. — „Iarna“ poezie de Dui-

liu Zamfirescu. „Umpleți-mi paharul“, cântec de Lord Byron trad. de X. — Bibliografie Corespondență.

„Familia“ anul XX nrul 24 a apărut cu următorul cuprins: „Când cade“ poezie de Matilda Poni. „Dreptatea și strîmbătatea“ (poveste din popor) de I. P. Reteganul. „Cărarea cea vecină“ poezie de Isaia B. Boscu. „Spiritismul modern“ (urmare) de Teodor Roșu. „Fa, bica“ de Dr. At. Marienescu.

„Idei și principii economice“ de Ioan Roman. „Salon“ de Stan Pățitul. — „Maial în Bistrița“. „Prietința“ cu o ilustrațiune. „Literatura și arta“. „Ce e nou?“ „Posta Redacțiunei.“ — „Călimdarul săptămînei.“ „La încheierea semestrului prim.“

După încheierea țiarului primim spre publicare:

* (Denumire). Președintele tribunalului reg. din Sibiu, prin decretul din 3 Iunie nou, a. c. Nr. 868 Pres. a denumit pre absolutul jurist la academia regească de aici *Emil Petrovicu*, de practicant la același tribunal, deocamdată fără adjut.

Posta redacțiunei.

Domnului Dr. Nicolau Maier, prof. Săliște. Declarațiunea preoției din tractul Săliște în chestiunea ajutorului de stat după publicarea reprezentățiunei sinodali în acest obiect nu mai are nici un fel de însemnătate, de aceea noi abstragem dela publicarea ei. Dintr'altele declarațiunile preoției din acel tract după produsele ei de până acum pe teren bisericesc nu mai au îndreptățirea nici la demnitate nici la considerarea oamenilor cu minte. Redacțiunea.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Iuliu n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.75	121.75
Renta de aur ung. de 4%	91.05	90.15
Sorti de stat dela 1860	135.—	135.—
Sorti unguresci cu premii	115.—	115.—
Sorti de regularea țisei	114.80	115.—
Agiuni de bancă de credit ung.	298.50	299.—
Gabin	5.77	5.76
Napoleon	9.67 1/2	9.67
London (pe polița de trei luni)	121.80	121.75

ad 2427 Epitr. 1884.

Licitațiune.

În 15 Iuliu a. c. stilul nou la 10 oare înainte de ameași se vor vinde pe calea licitațiunei publice în casa parochială gr. or. din **Reghinul săsese două mii lemne de brad** în grosime de 12 policari din pădurea comunei bisericesci gr. or. **Polét (Palota).**

Condițiunile de vîndare se găsesc în espeditul venerabilului consistoriu archidiececan din Sibiu, la oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Reghinul săsesc și la oficiul parochial gr. or. din Polét.

Sibiu, 1 Iuliu 1884. [754] 2-3

Comisariul consistorial.

Infallibil.

Retrimitem banii primiți tuturor ace lora, cari nu va avé efect

„Roborantium“ (mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpătina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încăruntire. După întrebuițare mai deasă garantăm succesul. Expediția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grolich în Brünn. „Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbiciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal in Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia C. Bugarsky. București: Rud. Schmettau, farmacist de curte. Budapesta: Neruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vértes, farmacist. Timișoara: Ștefan Tárcaș, farmacist. Verșeș: Sebastian Strach, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébé“ alife orientale e ță din care se nasce frăgeție, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vîrsat. — Prețul 85 cr. [743] 13

„Bouquet du Serail de Grolich.“ parfum de basmau din damele elegante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuița și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.

Neîncungiurat de lipsă la economia de vite.

Pravuri de Transilvania pentru cai și vite cornute.

Pregătite din cele mai aprobate mijloace de casă, corespunzătoare relațiunilor noastre economice și pusețiunei țerei noastre, cari atât ca mijloc de cură, cît și ca mijloc preservativ nu ar trebui să lipsească la nici un econom adevărat.

Pentru cai.

Contra ciumei, șoreceilor și altor boale periculoase, precum: catarhœa organelor de respirațiune, catarhœa de stomach, nemistuire, colică, tusă, marasma (Abmagerung) preste tot, contra celor mai decijd. toare boale; mai departe servesc pravurile acestea la cal spre crescerea frumoasă și-l susjin sănătos și infocat.

Pentru vite cornute.

Contra deosebitelor aprinderi și alte boale, precum: flatulentia și colică, mai departe la vaci, dacă dau lapte puțin și slab, contra marasmei (Abmagerung) contra apetitului perdut și cu deosebire la vitele de îngrășat.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru oi.

Un obiect neapărat de lipsă în economia rațională de oi, preparat din cele mai aprobate și practice mijloace de casă, sel mai bun mijloc de cură și preservativ contra boalelor epidemice, cari domnesc mai adese ori, precum: Genuriu vermele de plămîna (Lungenwurm), călbează, cloroșea (Anaemie Bleichsucht), tusă, diarhœa, bubat (vîrsat) mai departe restitue apetitul perdut și vindecă toate boalele de stomach și a organelor din lăuntru ș. a. m.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru rimători.

Cel mai aprobat mijloc de cură pentru rimători. Curează diarhœa, colica, branca, precum și felurite aprinderi. — E de mare folos și pentru rimătorii de îngrășat, fiindcă face apetit și tot odată și îngrășă.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

[708] 5-10

Depositul principal de expedițiune la Albert Wachsmann,

apotecar în Borgo-Brund. (Transilvania).

Mai departe în deposit: în Sibiu, Cluj și Sighișoara la J. B. Misselbacher sen., în Brașov la J. L. & A. Hesshaimer, în Bistrița la A. Kollmann.

Esaminați și păstrați ce e bun.

Preparate în mii de felurite dovedite și probate prin documente dela autorități medicale și folosite cu bun succes de mulți privați:

Suol de mușchiu al Drului Miller are un efect neașteptat la tuse, răgușală, durere de gât, la flegmă, la tuberculoză, peste tot la toate atacurile organelor de respirațiune. În borcane pentru copii și oameni mari. Prețul pentru un borcan 50 cr.

Balsamul preservativ al Drului Miller contra convulsiunilor. Acest balsam se recomandă pentru durerile și convulsiunile de stomach, pentru catar de stomach, ruptură, diaree și umflătură; la colică succesul este aproape momentan. Mai departe se recomandă după toate morburile, cari au durat mai mult, pentru că promovează în mod esențial mistuirea. Acest esecent remediu se nu lipsească din nici o casă țărănească. Prețul pentru 1/2 Flacon 1 fl. 50 cr., pentru 1/2 Flacon 80 cr.

Venus-Cream al Drului Miller neîntrecut în efectul său la petele, ce es vura pe pele, la înroșire, peste tot la ori-ce necurățirea a feței. Succesul e sigur după o întrebuițare regulată. Prețul unui borcan elegant de lemn 2 fl.

Cream-Vaselin aurii al Drului Miller, mediul cel mai esecent de a-ți face în scurt timp mâinile albe, delicate și moi. Și pentru colorarea feței încă e de recomandat. În borcane de sticlă à 80 cr.

Balsamul Drului Miller pentru ochi de găină, un remdiu foarte bun pentru ochi de găină, negei, degerături și îngroșeri de piele. Prețul unei sticle cuprinse într'o cutie împreună cu espunerea modului de întrebuițare și un penel 60 cr. [706] 13-16

În Sibiu se pot căpăta numai la F. A. Reissenberger; în Arad la Tonnes & Comp.; în Buda-Pesta la L. Edesky; în București la F. Brus, farmacist; în Viena la Filip Neustein, farmacist; se mai poate căpăta afară de aceea în toate farmaciile și băcăniile mai mari din Ungaria și Transilvania, precum și la depositul central de expediție, J. de Miller, farmacist, Brașov. (Transilvania).

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale peccatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 32

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

Eu Wilhelmina Rix

deklar prin aceasta publice, că eu văduva Drului A. Rix sînt singura și unica, care prepar Pasta originală, fină și nefalsificată. Această Pasta cunoscută în toată lumea, de 100 de ani încoace cunoscută și în cercurile cele mai înalte, delatură cu garanție, petele de pele, ce ies vara, coșurile, semnele de vîrsat, delatură roșă de nase și de mâni, găurile de vîrsat, cu un cuvînt ori ce necurățenie din față. Fel d fel de documente dela profesori renumiți despre bunătatea și folosul acestei Pasta stau la dispoziție în destilerie ori cui ar voi să le vadă. Pielea devine prin pastă de nou moale și delicată și luncosă, și e ferită de crețe până la bătrîneța cea mai înaintată. Această pastă, numită de popor pasta cea minunată, este adorată foarte mult de damele din Viena, căci succesul e surprînzător. Prețul cu expediție cu tot într'un pachet sigilat 1 fl. 50 cr. Fără sigilul și subscrierea Dr. Rix se nu primească nimenea pasta. [711] 4-6

● Wilhelmine Rix, văduva Doctorului. ●

Wien, Stadt, Adlergasse, 12, im eigenen Hause, 1. Stiege, 1. Stock.

În Transilvania: Alba-Iulia Sleg. Michellyes, Apoth.; Cluj Nicol. v. Szeky, Apoth.